

ANVISNING TILL BOFÖRVALTARE OM PÅSKYNDAT LÖNEGARANTIFÖRFARANDE

Meddelande om konkurs

Närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (UF-centret) sköter lönegarantiärenden i hela landet. Boförvaltaren bör utan dröjsmål underrätta UF-centret om inledd konkurs. Konkursmeddelandet ska skickas till adressen palkkaturva@keha-keskus.fi. Samtidigt ber vi er meddela om bolaget har anställda och om konkursboet har för avsikt att ansöka om lönegaranti för de anställda.

Efter att konkursmeddelandet har inkommit tar en lönegarantitjänsteman kontakt med boförvaltaren och meddelar kontaktuppgifterna till den som bereder ärendet och till föredraganden. Boförvaltaren ska tillställa löneräknaren föredragandens kontaktuppgifter samt UF-centrets anvisning "Anvisning till löneräknare om påskyndat lönegarantiförfarande". I oklara fall är det bra om löneräknaren ber föredragande om råd redan innan han eller hon börjar räkna lönerna.

Förteckning över fordringar som grundar sig på ett arbetsavtalsförhållande

Boförvaltaren ska utan dröjsmål efter det att konkursen har inletts göra upp en i 13 § i lönegarantilagen avsedd förteckning över obetalda fordringar som grundar sig på ett arbetsavtalsförhållande. Denna förteckning görs med tanke på boförteckningen och skötseln av lönegarantiärenden. Enligt 12 kap 8 § 2 mom. i konkurslagen anses en fordran vara bevakad om den har antecknats i förteckningen över fordringar som grundar sig på ett arbetsavtalsförhållande.

Ett konkursbos lönegarantiansökan och betalning enligt lönegarantin

För att ett konkursbo ska kunna ansöka om lönegaranti krävs UF-centrets samtycke. Det är viktigt att förfarandet görs anhängigt genast efter att konkursen har inletts och att löneräknaren snabbt börjar räkna lönerna. Då kan lönerna betalas ut till arbetstagarna när anställningsförhållandet upphör och löner för väntetid och dröjsmålsräntor kan undgå.

Genast lönespecifikationerna är färdiga borde de skickas till den föredragande som sköter ärendet, för det är möjligt att de ännu behöver ändras. Föredraganden går genom lönespecifikationerna och meddelar eventuella ändringar direkt till löneräknaren. Den egentliga lönegarantiansökan och ett sammandrag av de fordringar för vilka betalning söks enligt lönegarantin skickas till UF-centret när lönespecifikationerna har fått sin slutgiltiga form.

Obs! Normalt sett behövs det 3-4 vardagar från det att lönespecifikationerna är klara tills lönegarantin betalas ut. Om tidtabellen verkar alltför snäv, ber vi er ta kontakt med den föredragande som sköter ärendet.

UF-centret önskar att ansökan tillställs via Regionförvaltningens elektroniska tjänst under adress <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/sv/>. Lönegarantins

ansökningsförfarande inleds via e-tjänsten genom att välja: Tjänster – Lönegarantiansökan – Lönegarantiansökan för konkursbo. Användningen av tjänsten förutsätter att konkursboet har ett eget FO-nummer senast i samband med att man lämnar in den slutliga ansökan. Noggrannare anvisningar för att utarbeta ansökan hittas under adress <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/sv/oppaat-ja-materiaalit> och punkt Lönegarantiansökan.

Alternativt görs lönegarantiansökan på blanketten Ansökan om lönegaranti (C). Blanketten kan skrivas ut från Internetadress https://sa01elysuomifilomakkeet.blob.core.windows.net/blobsuomifilomakkeet/ELY/keha20a4_sv_palkkaturvahakemus_c.pdf

Då tillställs ansökan och lönespecifikationerna till den föredragande och den förberedare som sköter ärendet via e-post.

- Boförvaltaren ska höra arbetstagarna eller deras företrädare när det gäller de fordringar för vilka betalning söks enligt lönegarantin.
- Om konkursboet ansöker om s.k. massaskuldsfordringar, bör man snabbt ansöka om FO-nummer för konkursboet och meddela den till UF-centret.
- Lönegarantin betalas in på konkursboets konto.

Räkning av fordringar och bilagor till ansökan

Till lönegarantiansökan bifogas arbetstagarnas lönespecifikationer. Av specifikationerna bör framgå under vilken tid fordringarna har uppstått, deras förfallodag och bruttobelopp samt vilka avdrag som görs från lönen. Det ska också göras ett sammandrag som visar arbetstagarnas sammanlagda bruttolöner, förskottsinnehållningar, andra avdrag och nettolöner. Specifikationerna görs av den person som vanligen har skött företagets löneräkning. Bifogat en modell för sammandraget. Den ansökta summan kan kontrolleras med hjälp av den bifogade korsräkningstabellen.

Löneräkningen motsvarar mycket långt normal löneräkning. Betalning enligt lönegarantin kan beviljas för nästan alla fordringar som grundar sig på anställningsförhållandet och som arbetsgivaren också skulle vara skyldig att betala.

När det gäller löneräkningen medför konkursen och lönegarantiförfarandet också vissa åtgärder som avviker från det normala. De fordringar för vilka betalning söks bör ställas upp i separata specifikationer enligt följande indelning:

- Fordringar som bevakas
 - Lönebetalningsperioden avbryts den dag som konkursen inleds och löner och andra fordringar räknas separat utgående från om de har uppstått före konkursen eller under konkursen. Fordringar som har uppstått före konkursen räknas fram till den dag då arbetsgivaren försattes i konkurs inklusive den dagen.
 - Också för den sista månaden betalas semesterersättning såsom fordring som bevakas, även om rätten till semester delvis skulle ha intjänats efter att arbetsgivaren försattes i konkurs. (Ett undantag är

semesterersättning som betalas enligt en viss procent, se massaskuldsfordringar.)

- Massaskuldsfordringar

- Till tiden efter att konkursen inleddes hänförs i allmänhet endast lön för uppsägningstid för 14 dagar, som i normala fall innehåller 10 arbetsdagar. Lön betalas för arbetsdagarna. Om semesterersättningen räknas ut enligt en viss procent, som t.ex. inom husbyggnadsbranschen, räknas den semesterersättning som grundar sig på lönen för uppsägningstiden in i massaskulderna.

- Fordringar för tiden för företagssanering

- Om ett företag som genomgått företagssanering försätts i konkurs innan saneringsprogrammet har slutförts eller inom tre månader från det att saneringsförfarandet har upphört utan att saneringsprogrammet har fastställts, bör de fordringar som härstammar från tiden för företagssaneringen räknas separat. Dessa fordringar har förmånsrätt i konkursförfarandet.

Lönegarantiansökans tidsfrist och högsta belopp per arbetstagare

Enligt lönegarantin kan endast betalas fordringar för vilka ansökan har inlämnats till UF-centret eller till en i lagen om ordnande av arbetskraftsservice ([380/2023](#)) avsedd arbetskraftsmyndigheten inom tre månader från att fordran förföll till betalning. Fordringar äldre än det inkluderas inte i konkursboets lönegarantiansökan.

I lönegaranti kan betalas högst 19 000 euro per arbetstagare/arbetsgivare. När beloppet räknas beaktas också eventuell lönegaranti som tidigare betalats till arbetstagaren.

Hörande av bolagsmän och näringsidkare

Boförvaltaren måste skaffa ett godkännande av lönegarantiansökan av de ansvariga bolagsmännen i ett kommanditbolag, av bolagsmännen i ett öppet bolag eller av den näringsidkare det gäller för att hörandeförfarandet inte ska fördröja utfärdandet av lönegarantibeslutet. Hörandet är obligatoriskt för att de ska kunna påföras skyldighet att till staten betala tillbaka de fordringar som betalas enligt lönegarantin.

Bolagets ansvariga personer och aktieägare

Enligt lönegarantin betalas endast fordringar som grundar sig på ett sådant anställningsförhållande som avses i 1 kap. 1 § i arbetsavtalslagen. Ett aktiebolags verkställande direktör och en ansvarig bolagsman i ett öppet bolag eller ett kommanditbolag står inte i ett anställningsförhållande. I ett anställningsförhållande står

inte heller t.ex. styrelsens ordförande eller en sådan medlem av bolagets styrelse som äger en betydande del av bolagets aktier. Styrelsemedlemmars och delägares rätt till lönegaranti avgörs från fall till fall.

Belopp för vilket betalning ansöks enligt lönegarantin

Lönegarantin betalas alltid minskad med arbetstagares pensionsavgift och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Dessa avgifter får inte ingå i det belopp för vilket betalning söks enligt lönegarantin, inte i fordringar som bevakas, massaskuldsfordringar eller fordringar som härstammar från saneringstiden. Dessa poster ska ändå synas på normalt sätt i lönespecifikationerna.

Konkursboet som lönebetalare

Konkursboet ska verkställa förskottsinnehållning på arbetstagarnas fordringar i enlighet med skattekortet och andra eventuella innehållningar (fackföreningsavgift och utmätning) när det betalar ut lönegarantin till arbetstagarna.

Konkursboet meddelar bruttobeloppet av arbetstagarens lönegaranti som pensionslön till Pensionsskyddscentralen och som lön på vilken förskottsinnehållning ska verkställas till skatteförvaltningen samt anmäla uppgifterna till inkomstregistret.

De pensionsavgifter för arbetstagare och arbetslöshetsförsäkringspremier för löntagare som betalats enligt lönegarantin redovisas inte någonstans. De fordringar som härstammar från tiden före konkursen är fordringar som arbetspensionsförsäkringsanstalten ska bevaka och för massaskuldsfordringarnas del massaskuld för boet. Arbetsgivarens socialskyddsavgifter betalas inte enligt lönegarantin. Konkursboet betalar socialskyddsavgiften för massaskuldslönerna med konkursboets medel.

Stridiga fordringar

I det påskyndade lönegarantiförfarandet kan endast betalas klara fordringar och fordringar som också annars uppfyller villkoren för betalning enligt lönegarantin. Om det finns fordringar som inte kan omfattas av det påskyndade förfarandet, kan arbetstagaren lämna in en egen ansökan gällande dessa fordringar eller be att fackföreningen gör det åt honom eller henne. Tidsfristen för att lämna in ansökan är tre månader från att fordran förföll till betalning. Boförvaltaren bör informera sökanden om detta.

Tillgodohavanden i en arbetstidsbank

Tillgodohavanden i en arbetstidsbank kan betalas enligt lönegarantin, om det på arbetsplatsen skriftligen har avtalats om införande av ett system med arbetstidsbank och innehållet i det eller om villkoren för arbetstidsbanken har dokumenterats på annat sätt. Ett ytterligare villkor är att arbetsgivaren för varje arbetstagare har ett arbetstidskonto för registrering av tillgodohavandena och deras intjänande eller att

transaktionerna och tidpunkten för dem framgår av arbetstids- eller lönebokföringen. Om tillgodohavanden i en arbetstidsbank ingår i konkursboets lönegarantiansökan, bör löneräknaren bifoga de nödvändiga handlingarna till det material som skickas till UF-centret.

För tillgodohavanden i en arbetstidsbank har fastställts ett separat maximalt belopp oberoende av det normala maximala lönegarantibeloppet på 19 000 euro. Det maximala beloppet för tillgodohavanden i en arbetstidsbank som betalas enligt lönegarantin är på basis av arbete som har utförts för en och samma arbetsgivare ett belopp som motsvarar arbetstagarens lön för sex månader.

Specialfrågor när en rörelse överläts

Om det är skäl att misstänka att det har skett en rörelseöverlåtelse innan konkursen inleddes eller är möjligt att konkursboets åtgärder leder till en rörelseöverlåtelse, bör konkursboet underrätta UF-centret om detta.

Enligt 1 kap. 10 § i arbetsavtalslagen ansvarar överlåtaren och förvärvaren solidariskt för en fordran som härrör från anställningsförhållandet, om den har förfallit till betalning före överlåtelsen. När ett konkursbo överlåter en rörelse, ansvarar förvärvaren för en fordran som härrör från anställningsförhållandet och som förfallit till betalning före överlåtelsen, endast om den rörelse som försatts i konkurs och den rörelse som är förvärvare står i ett sådant nära förhållande som nämns i 3 momentet. Ett nära förhållande uppstår om det bestämmande inflytandet i den rörelse som försatts i konkurs och i den rörelse som är förvärvare utövas eller har utövats av samma personer med stöd av äganderätt, avtal eller något annat arrangemang.

Fordringarna kan betalas enligt lönegarantin också när ett nära förhållande existerar. Återbetalningsskyldighet påförs då konkursbolaget och förvärvaren.

Lönegarantilagstiftning

Lönegarantilagen (866/1998)
Lönegarantiförordningen (2009/1276)

Kontaktuppgifter till lönegarantin

När du av UF-centret per e-post har fått kontaktuppgifterna till den föredragande som sköter ärendet, ta alltid kontakt med honom eller henne per telefon eller e-post.

Andra kontaktuppgifter till lönegarantin:

UF-centret / Lönegaranti
PB 54
00521 Helsingfors

palkkaturva@keha-keskus.fi

Kundbetjäning för lönegarantisökande och arbetsgivare vardagar kl. 12-15 tfn 0295 020 020.